

Ne a dolgozó fizessen a válsáért!

Európa tiltakozott

Több százezres tömeg tüntetett szeptember 29-én Brüsszelben, az Európai Szakszervezeti Szövetség (ETUC) által szervezett demonstráción, a gazdasági válság következtében hozott intézkedések ellen. A brüsszeli akcióval párhuzamosan, Spanyolországban általános sztrájkot hirdettek a szakszervezetek, de tiltakozó megmozdulások voltak Portugáliában, Olaszországban, Lettországon és Lengyelországban is.

Több százezer ember, Európa számos szakszervezetének a képviselője is demonstrált a gazdasági válság következtében hozott intézkedések ellen Brüsszelben szeptember 29-én. Az Európai Szakszervezeti Szövetség (ETUC) felhívására bányászok, tűzoltók, az iparban, a közszférában és a szolgáltatásban dolgozók százai sorakoztak fel. A nagy tömeg mellett jelentős rendőri készültség is volt a helyszínen, a tüntetés területét szinte hermetikusan lezárták, mert attól féltek, hogy a demonstrálók megzavarják a közel-

ben ülésű uniós gazdasági miniszterek tanácskozását.

Az ETUC szerint elfogadhatatlan, hogy csupán a munkavállalók fizessék meg a pénzügyi intézmények felelőtlen spekulációiból származó károkat. John Monks, az ETUC főtitkára beszédében kifejtette: „Nemet kell mondanunk a megszorításokra és igent a munkahelyekre. Ma itt, szeptember 29-én a gazdasági és szociális megszorítások ellen tiltakozunk, szeretnénk felhívni a figyelmet a munkanélküliségre és az egy-

re növekvő egyenlőtlenségekre is.” Továbbá kritizálta az európai kormányokat, hogy minden intézkedésükkel a munkavállalókat sújtják, miközben a válság okozói semmilyen szankcióban nem részesültek.

Sok tüntető az üzletembereket karikírozó öltözékben, vagy táblával jelent meg. Több felirat szolt a „spekulánsok európai uniója” és a vállalati visszaélések ellen is. A megmozdulások döntő többsége békésen zajlott le, a rendőrségnek csupán néhány helyen kellett beavatkoznia.

Vegyipari DOLGOZÓ

MAGYAR VEGYIPARI, ENERGIAIPARI ÉS ROKON SZAKMÁKBAN DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETI SZÖVETSÉGÉNEK LAPJA

A TARTALOMBÓL

Vörösizap alá temetkezve

Átszakadt az ajkai timföldgyár iszaptározója, s több ezer köbméter vörösizap öntötte el a környező településeket. Volt, ahová két méter magasan érkezett és pusztított az ár. Nyolc ember meghalt (lapzártán-kig), sok sérültet még most is kórházban ápolnak.

► (8. oldal)

Konferencia a nőkről

Egy ENSZ jelentés szerint a „nők teszik ki a világ népességének a felét, ők dolgozzák le az összmunkaidő mintegy kétharmadát, de a világ bevételeinek alig egy tizedéből részesülnek és a világ javainak csak kevesebb, mint egy százada felett rendelkeznek...”.

► (12. oldal)

Hagyományőrző ülés

Mintegy százan vettek részt az Idősek Világnapján, október elsején a VDSZ Nyugdíjas Tagozatának ülésén. A rendezvényen egyebek mellett kiosztották a Kapcsos könyvet, amely a mindennapok ügyintézéséhez tartalmaz számos gyakorlati tudnivalót és dokumentumot.

► (13. oldal)

Jó időben, sokan voltak

A szervezők és a résztvevők sem csalódtak a legutóbbi nyugdíjas túrán; népes csapat gyűlt össze és az időjárás is kegyes volt. A program egyre népszerűbb, a nyugdíjasok mellett sok fiatal is túrázik.

► (14. oldal)

Konferencia a nyugdíjról – A terem zsúfolásig megtelt

A kormány hadat üzent

Összesen csaknem kétszázan – előadók, vendégek, sajtó képviselői – vettek részt a VDSZ és több tagszervezet szervezésében tartott konferencián, amelynek a magyar nyugdíjrendszer volt a témája. Aki ott volt, nem csalódott, hacsak nem a kormány képviselőitől kapott válaszokban. Az igazi profi szervezésnek köszönhetően a rendezvény gördülékeny, érdekes, sőt helyenként izgalmas volt. Az ország minden tájáról érkezett hallgatóság színvonalas előadásokat kapott, s a rendezvény záró blokkja, a politiku-

sok részvételével zajlott kerekasztal-beszélgetés különösen izgalmasra sikeredett, a moderátor lélekjelenlétén múlt, hogy nem torkollott totális politikai vitába. Eközben Székely Tamás elnök sajtótájékoztatót tartott, üzenete tiszta, érthető: a VDSZ tiltakozik a nyugdíjpénztárakat érintő intézkedések ellen, követeli a kordvezményes és a korengedményes nyugdíj megtartását. Az elnök szerint a kormány hadat üzent a szakszervezetnek, hadat üzent a dolgozóknak.

► 4-7. oldal

A nyugdíjasok magukkal viszik a szaktudást

Vissza kell állítani a középfokú- és a műszaki szakképzés presztízsét, mert a nyugdíjba vonulókkal a szaktudás is kivonul a műhelyekből, s ezek pótlásáról mindenképpen gondoskodni kell – hangzott el a Gázipari Alágazati Párbeszéd Bizottság kétnapos konferenciáján szeptemberben.

Rövid időn belül a második ülést tartotta szeptemberben a Gázipari Alágazati Párbeszéd Bizottság (GÁPB) Balatonszemesen, a VDDZ konferencia-központjában. A tanácskozás témája a demográfiai változás miatt bekövetkező átlagéletkor növekedés volt, amely a következő 40 évben várhatóan 10 évvel fog nőni, ezért a munkavállaló lakosság terhei is növekedni fognak. Ezt a terhet csak egy szakmailag jól képzett munkavállalói réteg lesz képes elbírnai – hangzott el a tanácskozáson. Másrészt az idősödő munkavállalók nyugdíjba vonulásával a szaktudás is „elmege”, ezért gondoskodni kell ennek a pótlásáról. A konferencia jó alkalom volt arra, hogy a résztvevők megvizsgálják a szakképzés általános kérdéseit, és a kitekintést követően megvitassák a hazai gázipari ágazatra vonatkozó problémákat.

A VDSZ célja, hogy visszaállítsa a középfokú szakképzés és műszaki képzés presztízsét – mondta a tanácskozás megnyitójában Kiss Béla, a VDSZ alelnöke.

A szakképzés kiemelkedően fontos a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK) számára – kezdte előadását Kalmár Zsolt, az MKIK Oktatási és Képzési Igazgatóságának képzési referense. Magyarországon az elmúlt években megszűnt az üzemek képzési, szakmai oktatása.

Ez idő alatt hazánk versenyképessége is sokat romlott, ennek megítélése olyan összetevőből áll, mint például a fiatalok

munkanélkülisége, az oktatás minősége és a társadalom elöregedése. Az alacsony foglalkoztatási ráta azt mutatja, hogy a munkanélküliségre rossz választ adtunk. Az országnak rossz a foglalkoztatási rendszer, mert összesen félmillió ember végez tényleges termelő munkát, a kívánatos 1,5 millió helyett. Foglalkoztatási szerkezetváltásra van szükség, és a szakképzést újjá kell építeni – szögezte le Kalmár, aki hozzátette: vissza kell állítani az üzemekben folyó képzést. Az MKIK hosszú távú terveket készít a szakképzés megreformálásáról, de a döntéseket négy éves ciklusok határolják be, a kormányzati munkával összhangban. Ráadásul nagyon erős a közoktatási lobbó ellenérdekeltsége, sok elméletet tanító pedagógus nem támogatja, hogy a képzés hangsúlyát a gyakorlati irányba tolják el.

Szántó Zoltán, a Közép-Dunántúli Regionális Munkaügyi Központ Képzési és EU koordinációs főosztályának vezetője a Felnőttképzés, szakképzés, munkaerő piaci képzés című előadásában a munkaügyi központok koordinációs szerepének fontosságáról beszélt.

Ha összehasonlítjuk az iskolarendszerű és a felnőttképzést, akkor azt mondhatjuk, hogy az előbbinek van elsőbbsége. Az alapképesítést az iskolákban kell megkapni, és ezt egészíti ki a felnőttképzés – szögezte le Szántó.

Az előadás hátralévő részében Varga Gyula az ÁPBT Szakképzési munkabizottságát mutatta be, Gáspár Zsanett, a Dunagáz Zrt.

oktatási igazgatója pedig a Dunagáz tevékenységét ismertette. Elmondta, hogy a Dunagáz a képzéseket összehangolja a Közép-Dunántúli Munkaügyi Központ és a Regionális Fejlesztési és Képzési bizottságokkal is.

Molnár Gábor, a Magyar Gázipari Egyesülés (MGE) igazgatója előadásában a Gázipari szakképzés felsőfokú vonatkozásait részletezte. Előadásában kihangsúlyozta, hogy a gázipari szakképzésnek fontos része a felsőfokú oktatás, a gázmérnök képzés. Az elmúlt években az MGE szoros kapcsolatot alakított ki a miskolci, a debreceni egyetemmel, a Pécsi Pollach Mihály Főiskolával, és a Budapesti Műszaki Egyetemmel.

Székely Tamás, a VDSZ elnöke beszámolt arról, hogy az Európai Gázipari ÁPB számára is fontos téma a szakképzés helyzete. Az ágazat foglalkoztatási kérdésekkel is küzd. A demográfiai változások következtében fókuszálni kell a szakképzett munkaerő pótlására. Ennek érdekében más ágazatokhoz hasonlóan meg kell kezdeni a gázipari szakképzési bizottság létrehozását – jelentette ki az elnök.

A konferencia résztvevői a zárszóban megállapították, hogy sok gond és tenni való van az ágazat szakképzése terén, de szerencsére láthatóak olyan jelek, amelyek a probléma megoldását fogják segíteni a jövőben. A munkáltatói oldal nem teljes képvislettel vett részt a konferencián, ezért a közös lépések lehetőségeiről még egyeztetni kell a feleknek.

Az első egyeztetés a II. Orbán kormány idején

Több, mint száz napot késett az Országos Érdekegyeztető Tanács (OÉT) ülése. Ennyi idő telt el a kormány megalakulása és az érdekegyeztetési fórum összehívása között. A 21 éves OÉT működésében hagyomány, hogy a parlamenti választások utáni első OÉT ülésen a miniszterelnök is részt vesz. Így volt most is. A szakszervezeti vezetők hangsúlyozták, nem volt szerencsés, hogy a munka világát érintő döntésekről négy hónapig nem egyeztetett velük a kormány.

Megtartotta első plenáris ülését az Országos Érdekegyeztető Tanács (OÉT), melyen részt vett Orbán Viktor miniszterelnök, Navracsics Tibor és Matolcsy György miniszterek, valamint Czomba Sándor államtitkár is.

Orbán Viktor bevezetőjét követően az érdekvédelmi oldal soros elnöke, Gaskó István mellett valamennyi szakszervezeti konföderáció vezetője szót kért, s hangsúlyozta, nem volt szerencsés, hogy az utóbbi négy hónapban a munka világát érintő törvényekről – törvénydömpingről – nem egyeztetett velük a kormány. A LIGA Szakszervezetek elnöke rámutatott: az elmúlt 110 nap során „sok gondal küzdöttek” a munkavállalók képviselői, számos olyan törvény született, amelyben a szociális partnereket konzultációra kellett volna hívnia a kormánynak. Az, hogy ezt nem tette meg, „nem volt szerencsés”, mivel a munkavállalók úgy érezték, hogy nincs lehetőségük a sorsukat jelentősen alakító törvények befolyásolására – mondta Gaskó.

Az Autonóm Szakszervezetek Szövetségének elnöke, Borsik János figyelmeztette a kormányt, hogy az érdekegyeztetés alkotmányos jog és törvény írja elő a kormány kötelezettségét.

A munkáltatói oldal elnöke, Zs. Szóke Zoltán viszont megköszönte a 100 nap alatt hozott, a munkáltatókat segítő lépéseket és további támogatást kért a kis- és középvállalkozások számára. Az Általános Fogyasztási Szövetkezetek és Kereskedelmi Társaságok Országos Szövetsége (ÁFEOSZ) elnöke a munkaadói oldal képvisletében üdvözölte például egyes adók eltörlését és kijelentette azt is, hogy a munkáltatói oldal nyitott az OÉT munkájával kapcsolatban esetleges változtatásokra. A gazdálkodók és a vállalkozói szervezetek nélkül nem lehet egymillió új munkahelyet teremteni – jelentette ki.

A kormánynak módja van megváltoztatni az Országos Érdekegyeztetési Tanácsról szóló törvényt, de egyedül nem szeretne módosítani, ezért a már beérkezett 6-7 javaslat mellett továbbiakat is vár – mondta a miniszterelnök. „Semmilyen törvény nem írhatja felül a választói akaratot, s ennek a kormánynak a programja tartalmazza a választási programot teljes egészében” – hangsúlyozta Orbán Viktor. Ha az áprilisban hozott választói akarat ütközik az OÉT-ben kötött korábbi megállapodásokkal, akkor „nekünk a parlamenti választáson kinyilvánított választói akaratot kell elsődlegesnek tekinteni” – tette hozzá. Orbán Viktor kijelentette, hogy a korábbi megállapodásokat nem tekintik megváltoztathatatlanoknak, hiszen a 2/3-os eredmény erre felhatalmazást ad. A miniszterelnök hozzátette, a kormány mindenkit képvisel, legyen az munkáltató, vagy munkavállaló. Az első 100 nap nem kívánt egyeztetést – mondta –, mert a kormány a választók akaratát hajtotta végre. Legfontosabb cél 10 év alatt 1 millió munkahely teremtése, s ehhez kell igazodni az OÉT oldalainak is – szögezte le a miniszterelnök.

– Végre összeült az érdekegyeztető fórum, s reméljük, folytatja az érdemi munkát – nyilatkozta Székely Tamás. A VDSZ elnöke azonban az 1 millió munkahely megteremtésével kapcsolatban nem túl optimista. Nem lehet mindent feláldozni a munkahelyekért. Kvalifikált munkaerőre és rendezett munkaügyi kapcsolatokra van szükség – mondta. A munka nem kényszerítheti a munkavállalókat teljesen kiszolgáltatott helyzetbe. A szakképzés fejlesztésén keresztül lehet minőségi munkahelyeket teremteni. A szakszervezetek nem lehetnek eszközei egy olyan rendszernek, amelyben a kormány határozza meg, hogy mi a jó a munkavállalóknak – szögezte le Székely.

REALITY SHOW EGY TRAGÉDIÁRÓL

2010. október 4-e, délután. Megcsörrent a telefonom, s mikor felvettem, az Ajkai Alumíniumipari Szakszervezet elnöke először csak ennyit tudott mondani: Tamás baj van! Aztán kiderült, hogy amiért hívtam,

az nem baj. Az katasztrófa. Vörösiszap, halottak, sérültek és felbecsülhetetlen kár. Látványok is szörnyű, döbbenetes. A magyar és külföldi média szinte megszállta a katasztrófát szenvedett veszprém-megyei településeket, hogy élőben közvetítse a „valóságot”. De mi a valóság? Az, amit a TV akar közvetíteni? Vért látatva, hamis információkat terjesztve, hogy rettegésbe tartsa a környéket és az egész országot?

Nyilvánvaló, hogy ami történt, az katasztrófa. Az okokat ki kell vizsgálni, még mielőtt bárki is pálcát törne mások fölé. Főleg ne tegyék ezt a politikusok, hanem inkább hagyják, hogy a szakértők tegyék dolgukat, derítsék ki zavartalanul, minden nyomásgyakorlás nélkül, hogy mi volt a gátszakadás oka.

Ebben a helyzetben a szakszervezet egyetlen dolgot tehet: kiáll a munkahelyekért. Az akkor elhangzott és leírt sok valótlan, hazugság és rémhír a médiában, olyan közhangulatot teremtett, amelynek beláthatatlan következményei lehettek volna. Gondoljunk csak bele, mit csináltak volna a gyárból élő családok ezrei, ha a MAL Zrt. e katasztrófa következtében azonnal és végleg bezárja a kaput! A katasztrófa után a munkanélküliségnek ebben a térségben beláthatatlan következményei lettek volna.

A vörösiszap mellett azonban egy újabb katasztrófa is fenyeget. A nyugdíj-katasztrófa. A magánnyugdíj pénztáráktól visszatarított 14 havi tagdíjunk és a kordévezményes, valamint a korengedményes nyugdíj rendszerének megszűnése már mindenkét érint.

A kormány hadat üzent. A munkahelyek megtartása és a szakmákat érintő nyugdíj lehetőségek veszélybe kerültek. Ezt nem hagyhatjuk szó nélkül. A VDSZ tagságának cselekednie kell!

TELT HÁZ, FORRÓ HANGULAT

Zsúfolásig megtelt a VDSZ székházának szépen felújított díszterme október 18-án, azon a konferencián, amelynek a magyar nyugdíjrendszer volt a témája. Érdekfeszítő, színvonalas előadások, sürgető kérdések, indulatos hozzászólások és időnként politikai feszültég jellemezte a napot. Vagyis, minden úgy sikerült, ahogy azt a szervezők – a VDSZ több tagszervezettel közösen – megtervezték. A rendezvényen százhatvannál többen vettek részt, a többségük nem csalódott. Vagy ha mégis, annak nem a szervezés volt az oka – az ugyanis profi volt –, hanem az, hogy a kormányhoz intézett kérdések egyikére sem kaptak kielégítő választ.

A tervezett időpontban, pontosan tíz óra körül mindenki a helyén ült a VDSZ konferenciatermében, október 18-án, a Magyar Nyugdíjrendszer című konferencián. A tanácskozás kezdetét tíz órára hirdették meg a szervezők, a VDSZ több tagszervezettel közösen. És a tanácskozás, a hallgatóság, több mint százhatvan vendég érezhető várakozása mellett, a zsúfolásig telt teremben pontosan tíz óra körül is kezdődött. A magyar nyugdíjrendszerről hirdetett aktuális téma fontosságát jól jelezte a hallgatóság létszáma, százhatvannál többen regisztráltak a rendezvényre.

Az elnök, Székely Tamás üdvözlő és bevezető szavai után a rendezvény első előadója Soltész Miklós, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium (NEFMI) államtitkára helyett egyik beosztott munkatársa, Hulák Zsuzsanna szakértő vett részt. Már az is csalódást okozott a hallgatónak, hogy az államtitkár az utolsó pillanatban lemondta a meghívást, de remélték, a korengedményes és korekvedményes nyugdíj megtartásával kapcsolatos

kérdésekre Hulák Zsuzsannától is választ kaphatnak. A szakértő válaszolt is minden kérdésre, de konkrétumot nem tudott mondani, legfeljebb azt, hogy „tárgyalás alatt van”. A korekvedményrel kapcsolatban annyit mégis elmondott, hogy a meglévő joghézagok elkerülésére tesznek javaslatot. A korengedmény kérdése „tárgyalás alatt van”, s hasonlóképpen nem tudják, mi lesz a sorsa annak a felmerült tervezetnek, amely szerint a nők negyven évi munkaviszony megszerzése után nyugdíj jogosultakká válhatnak, mivel ezek a javaslatok a jogalkotók döntésére várnak. A minisztérium munkatársának a konferencia résztvevői számos kérdést tettek fel.

Sürgető kérdések, kitérő válaszok

A Mol Nyrt. üzemi tanácsának elnöke, Bakos Ernő felvetette például, hogy a több műszakban dolgozó munkatársak átlagéletkora a 65. életet sem éri el, gyakorlatilag alig van esé-

lyük a nyugdíjas évekre – az ő számukra az lenne méltányos, ha nyugdíjba mehetnének, ha már 40 évig fizettek a nyugdíjalapba. A légiközlekedési ágazat szakszervezeti elnöke felidézte, hogy már 2002-ben benyújtották a javaslatot arról, hogy a nők negyven év szolgálati idő után nyugdíjba mehessenek. Mint mondta, a jogalkotóknak tekintetbe kellene venniük azt is, hogy ez az intézkedés végső soron a családok, a gyermeket nevelő házaspárok érdekeit is szolgálná, hiszen ezek a nők nagyon sokat tudnának nagymama szerepben segíteni az ifjabb nemzedékeknek.

A kazinobarcai vegyésznek nevében Eördöghné Pataki Irén, indulattól remegő hangon tette fel a kérdést: ezek után mit mondjon otthon a tagoknak? Október lévén szeretne valami konkrétumot hallani a korekvedmény kérdéséről, hiszen náluk is több ezer ember várja a döntést, idén 130 embert érintene az intézkedés. Megkérdezte, igaz-e sokak aggodalma, hogy a nők esetében a gyermekgondozási segélyen töltött éveket le akarják vonni majd a munkával töltött időből. Mint mondta: az embereket mélyen érintő kérdésről van szó, amely miatt akár az utcára is mennek majd érdekeik védelmében.

Az erdészeti dolgozók képviselője szerint a korekvedményre, illetve korengedményre jogosultak körében mindenképpen benne kellene lennie az agrárágazatban dolgozóknak is, hiszen embert próbáló munkát végeznek úgy, hogy például sem a tenyésztett állatok, sem a földeken végzendő munka nincsen tekintettel a munkaidőre, a műszakokra. Többen felvetették, hogy a negyven szolgálati év utáni jogosultságot ne csak a nőkre, hanem a férfiakra is terjesszék ki.

Hulák Zsuzsanna válaszában sajnálatát fejezte ki, hogy semmi véglegeset, biztosat nem tud mondani, de „ez a szabályozás még most van a döntéshozók előtt”. Egy rész kérdésre azonban mégis kitér: véleménye szerint nem vonható ki a gyesen töltött időszak a munkával töltött időből, de ez nem is lehet cél, hiszen ez gyengítené a családbarát politikát. Ezt követően elnézést kért, távoznia kellett, mert visszarendelték a minisztériumba.

A kifizető szempontjai

A korekvedményes és a korengedményes nyugdíjazás kérdését a kifizető szempontjából világította meg előadásában Hidasi László, az ONYF Szakigazgatási Főosztály-vezetője. Úgy fogalmazott, hogy azért van

előadóként nehéz helyzetben, mert az általa képviselt intézmény jogalkalmazóként csak a harmadik helyen áll a kormány, vagyis a politikai döntéshozók és a minisztérium, vagyis a jogalkotók mögött. Mint mondta, nem lenne szerencsés ebben a helyzetben részletezni, elemezni a benyújtott előterjesztést, hiszen nem kizárt, hogy attól merőben eltérő döntés fog végül születni. Áttekintette a korengedményes nyugdíjazás hazai alakulását, hiszen ez egy régi lehetőség, kezdetben például 58 évesen vehették igénybe a férfiak. Később a rendszerbe foglalkoztatás politikai kedvezményként került újra be, nemegyszer egy ágazat leépülése, egy-egy nagyüzem megszűnte miatt alkalmazták, hogy az ehhez szükséges feltételeknek megfelelő egykori munkatársak ne kerüljenek utcára.

A feltétel nők esetében 25, férfiaknál 30 év volt. Ha a munkáltató nem fizetett, akkor a nyugdíjbiztosító nehéz helyzetbe került, de a dolgozóra nem háríthatták át ennek terhet, hiszen nem tehetett róla. Ezért vált szükségessé garancia beépítése. Eközben a 13. havi nyugdíj rendszere is növelte a nyugdíjbiztosítási alap hiányát. Ráadásul kiderült, hogy a korengedménnyel nyugdíjba készülő nők nemegyszer tovább dolgoztak, vagyis ez a forma nem teljesítette az eredeti funkcióját. Ma a 13. havi nyugdíj megszűnt, az engedményes nyugdíjazás esetén pedig a munkáltatónak meg kell tenni a fedezetre vonatkozó intézkedéseket, és amíg ez meg nem történt, a dolgozó nem kaphatja meg. Nem volt szerencsés – jegyezte meg –, amikor a kormány belenyúlt ennek szabályozásába, csak bonyolította a rendszert, és még két évig lehetővé tette a korengedményes nyugdíj igénybevétele. Most úgy tudják, hogy ez a lehetőség 2010. december 31-én megszűnik. A nagy-

ságrendet érzékeltetve az előadó elmondta, hogy 2009-ben 9000 dolgozó részesült korengedményes nyugdíjban és mintegy 750-et utasítottak el. Az átlagnyugdíj meghaladja a 117 ezer forintot.

Korkedvezmény a hetvenes évektől

A korkedvezményes nyugdíjba vonulásra a hetvenes évek elejétől nyílt lehetőség Magyarországon, azóta alig változtattak ennek rendszerén, de például az egyik módosítások a robbanóanyagok gyártói, vagyis vegyipari dolgozók egy csoportja is belekerült az érintettek körébe – emlékezett előadásában a kezdetekre Hidasi László. A változtatási javaslatok mindig újabb munkaterületek bekezelését szorgalmazták az érintettek közé, de a listáról sosem került le egyetlen munkakör sem – jegyezte meg az előadó. A kilencvenes években szakszervezeti nyomásra ad hoc orvosi bizottságot hoztak létre, hogy a szubjektív elemeket kizárva vizsgálják meg az egyes munkakörök ártalmait, a kedvezmény megalapozottságát. Ennek ellenére nem sikerült új korkedvezmény-rendszert kialakítani. A mostani módosító előterjesztésben az szerepel, hogy a 2010. december 31-i határidőt két évre kitolják, hogy a korkedvezmények új rendszerét ki lehessen dolgozni.

A nők negyven éves munkaviszony utáni nyugdíjazási lehetőségével kapcsolatban elmondta, hogy amikor, a 2007-es erős nyugdíjazási hullám idején megvizsgálták az ezirányú esetleges jogosultságokat, kiderült, hogy ennek bevezetése rendkívül nagy költségkihatással járna.

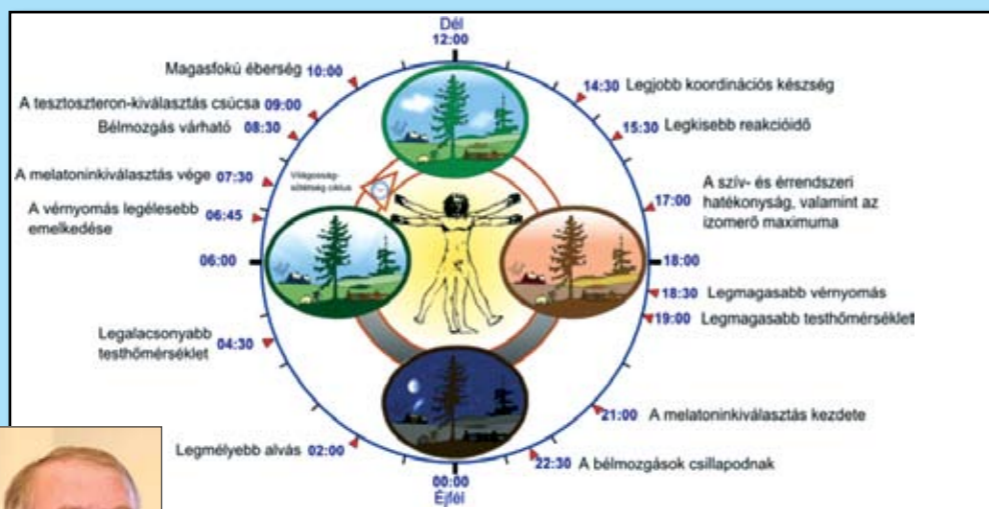
A betervezett módosításokról annyit mondott, hogy a nyugdíj összegének csökkentéséről nincs szó, a gyerekevelés beszámítása szerepel a variációkban. Felmerült, hogy rehabilitációs járadék megállapítása esetében, ha nincs meg a szükséges szolgálati idő, méltányosságra legyen lehetőség.

Hogy vannak a műszakosok?

Egy felmérés eredménye

A bőség zavarában és helyhiányban szenvedünk, mert legszívesebben minden előadást közölnénk, hogy azok is tájékozódhassanak, akik nem voltak ott a VDSZ székházban a Magyar Nyugdíjrendszer című konferencián. Úgy döntöttünk, abból az előadásból közlünk részleteket, amelyben Dr. Plette Richárd, az OMFI professzora a műszakos vegyipari dolgozók körében végzett kérdőív állapotfelmérés előzetes eredményéről adott tájékoztatást. A felmérés a 40 év szolgálati idő utáni nyugdíjazás szükségességének szakmai indokaként készült.

„faggatta” a több műszakba járó dolgozókat. A kérdésekre természetesen név nélkül kért választ a szervezet, a felmérés az általános állapot feltárására, s ezen keresztül – egyebek mellett – a 40 év szolgálati idő utáni nyugdíjrendszer bevezetésének szakmai alátámasztására szolgál.

A közelmúltban lezárult átfogó vizsgálat során a szakértők a válaszok alapján elemzték többek között az alvás és ébrenlét zavarait a műszakosok körében – ismertette előadásában Dr. Plette Richárd, az Országos Munkahigiénés és Foglalkozás-egészségügyi Intézet (OMFI) professzora. A megkérdezettek körében gyakori az úgynevezett insomnia jelenség, amely az alvászavarok leggyakoribb formája, a problémák 70 százalékát teszi ki. Jellemzője az alvás időtartamának megrövidülése, zaklatottsága, amelyet nappali fáradtság, aluszékonyság követ. Az insomnia hátterében leggyakrabban a munkahelyi stressz állhat

A circadián ritmus – alvás-ébredés – zavarra, amelyet a fiziológiai alváskészség és a valós időzítés diszharmóniája okozza. A circadián ritmusos, naponta ismétlődő aktivitást vezénylő agyi központok rendellenes működése miatt a páciens nappal, nem kívánt időpontokban nyomja el az álmot. Kialakulhat olyan külső okok miatt, mint például a váltott műszak.

Problémát jelent, ha a váltott műszak terheléséhez hozzájön a pszichés megterhelés, a munkahelyi stressz, amely önmagában is egészségi és biztonsági kockázat – szögezte le Dr. Plette. A váltott műszakban dolgozók felborult circadián ritmusával összefüggésben jelentkező alváshiány szomatikus panaszok és tünetek fellépéséhez vezet.

A váltott műszakban dolgozóknak az átlagosnál jóval több gyomor-panaszuk van – különösen gyomorégés és az emésztési nehézségek –, menstruációjuk rendszertelen, gyakrabban esnek vírus- és egyéb, bakteriális fertőzések áldozatává, és küszködnek súlytöbblettel nappal dolgozó társaikhoz képest – ismertette a professzor. A szívproblémák és a magas vérnyomás ugyancsak gyakoribbak náluk. A fáradt váltott műszakosoknál a munkahelyi és közlekedési balesetek ugyancsak gyakoribbak, különösen a munkába jövet és menet.

A gondoskodó circadián óra

A napi 24 órás ritmus szerint működő belső, úgynevezett circadián óra ritmusát a váltott műszak felborítja. Ennek nemkívánatos következményei részben az alvási idő töredezettségével, elégtelen minőségével és mennyiségével függnek össze, részben pedig az alváshiányból eredő napközbeni irritabilitás, vagyis koncentráció-gyengeség, hangulati labilitás okoz panaszokat. A váltott műszakban dolgozók kritikus helyeken töltnek be funkciót – az egészségügyben, a kórházakban, a rendőrség kötelékében, a szállítmányozásban és a kézi munkát igénylő ipari létesítményekben –, így fontos, lenne a megfelelő alvás.

A stressz és a biztonság

Feszültség forrása lehet a túlzott főnöki elvárás, túlkapas, megfélemlítés, bizonytalanság, információhiány, kis hatáskör, nagy felelősség – sorolta az okokat az előadó. A munkahelyi stressz szív- és érrendszeri megbetegedéseket, magas vérnyomást, szívinfarktust, érlemezsedést okozhat. De ezeken kívül az egész testre hatással lehet, a legkülönbözőbb tünetekkel. A stressz gyakori kezdeti tünete az alvászavar, a diaré, a gyomorpanaszok, végül fekélybetegség is kialakulhat – összegezte Dr. Plette.

A VDSZ konferencián előadást tartott még Dr. Ungváry György, a SOTE és az MTA professzora a korkedvezményre jogosultság feltételeiről. A MOL csoporton belül alkalmazott rendszert Gulyásné dr. Hende Bernadett, a MOL Hr-vezetője mutatta be, az EU kedvezményes nyugdíjba vonulás lehetőségeiről pedig Királykúti Mária, az MSZOSZ szakértője beszélt. Gyakorlati tapasztalatok a vegyipar területén címmel a VDSZ részéről Soósné Bölczy Brigitta tájékoztatta a megjelenteket.

Feszült politikai vita a nyugdíjról

Az üzenet tiszta, érthető

Tiltakozik a VDSZ a magánnyugdíjpénztári tagdíjak elvonása ellen, harcol a szolgálati időhöz kötött nyugdíjazásért, továbbá el szeretné érni, hogy hatályban maradjon a korengedményes és korkedvezményes nyugdíj.

Miközben a tanácssteremben parázs vita folyt, néhány emelettel lejjebb Székely Tamás elnök sajtótájékoztatót tartott. Üzenete a megjelent írásokban láthatóan tiszta, érthető.

MTI: Székely Tamás, a VDSZ elnöke a vegyipari és más ágazati szakszervezetek által a nyugdíjrendszerről rendezett konferencia keretében tartott sajtótájékoztatón Orbán Viktornak a nyugdíjrendszerre vonatkozó hétfői bejelentését kommentálva azt mondta: „a miniszterelnök hadat üzent a munkavállalóknak nyugdíj-ügyben; jó lenne, ha felébredne, mert nem a homokozóban van, ahol el lehet venni a gyerekek játékát”.

A szakszervezeti elnök szerint a magánnyugdíjpénztári tagdíjak átutalásának felfüggesztése alkotmányellenes, több millió munkavállaló jövőjét veszélyezteti, elfogadása esetén azt a VDSZ megtámadja az Alkotmánybíróságon. A vegyipari szakszervezet kezdeményezni fogja, hogy az ágazati szakszervezetek alakítsanak ki közös álláspontot a nyugdíjpénztárakkal kapcsolatban tervezett intézkedésekről – mondta Székely Tamás.

A bevezetni tervezett válságadók a VDSZ elnöke szerint rontják a munkavállalók bérpozícióját, mert az adók megfizetésére kötelezett cégek a 2011. évi bértárgyalásokon biztosan figyelembe veszik majd az őket ért veszteséget. „Nincs afelől sem kétségünk, hogy a fogyasztók terhei is nőni fognak” – tette hozzá.

Az év végével megszűnik a korengedményes és a korkedvezményes nyugdíj, ami hátrányos a munkavállalókra, a szakszervezet kezdeményezéseit azonban „semmibe veszi” a kormányzat – mondta Székely Tamás.

Hangsúlyozta: a folyamatos – megszakítás nélküli – munkarendben dolgozókat olyan egészségügyi hatások érik, amelyek az élettartamot megrövidítik, ezért fontos, hogy részeshüljenek valamilyen korkedvezményben, amikor nyugdíjba mennek. Kutatások kimutatták például, hogy a folyamatos műszakban dolgozó nők között a mellrákosok aránya nagyon magas; este 10 és reggel 7.30 között termelődik ugyanis egy olyan enzim, ami védelmet nyújt ez ellen.

A korengedményes nyugdíj esetében a nyugdíjkorhatár eléréséig a munkáltató fizeti az alkalmazott nyugdíját, sokan éltek ezzel a lehetőséggel a válság alatt. Érthetetlen az az érvelés, ami a járulékok kiesésére hivatkozik; ha a kor-

engedményes nyugdíjazás helyett elbocsátják az érintetteket, az többe kerül (a költségvetésnek) – mondta a szakszervezeti elnök.

A korkedvezményes nyugdíj esetében sok, ma már nem létező munkakör van. Az is előfordul, hogy a munkáltató inkább átsorolja az érintett munkavállalót, hogy ne kelljen megfizetni utána a 13 százalék járulékot – tette hozzá.

Székely Tamás ismertette: a korengedményes nyugdíjazás mintegy 10 ezer, a korkedvezményes pedig mintegy 20 ezer embert érint. A korengedményes átlagnyugdíj 112.561 forint, a korkedvezményes pedig 116.834 forint. Az előbbi évi 16 milliárd forintos költségét teljes egészében a munkáltató állja, az utóbbi éves költsége 22 milliárd forint.

„A Terrorelhárító Központ 10 milliárd forintba került, abból megfinanszírozható lett volna a korkedvezményes nyugdíjba vonulók hat havi nyugdíja” – jegyezte meg.

A szolgálati időhöz kötött nyugdíjazás ügyében a VDSZ jelenleg az Alkotmánybíróság döntésére vár. A szakszervezet népszavazást kezdeményez a 40 év szolgálati idő után járó nyugdíjazás ügyében. A 40 ezer tagot számláló érdekvédelmi szövetség a szolgálati időhöz kötött nyugdíjazást minden jogosult dolgozóra kiterjesztené. A változás becslések szerint mintegy 60 ezer embert érint. A VDSZ kezdeményezését az OVB a nyár végén már hitelesítette, ám megtámadták az AB-nél. Amint „zöld jelzést kap”, a VDSZ megkezdheti az aláírásgyűjtést.

Vörösiszap alá temetett élet

Átszakadt az ajkai timföldgyár iszaptározója, s a nagy erővel kizúduló, több ezer köbméter vörösiszap elöntötte a környező településeket: Devecsert, Kolontárt és Somlóvásárhelyt. Volt, ahová két méter magasan érkezett és pusztított az ár. Nyolc ember meghalt, sok sérültet még most is kórházban ápolnak, felmarta a testüket az erősen lúgos iszap. Ökológiai katasztrófát emleget a világ, az elöntött területen még most is térdig ér a vörös massa. Családok tucatjai lettek földönfutóvá.

Először alig figyeltünk a híre: kiszakadt a timföldgyár egyik tározója és vörösiszap zúdult három, Ajkához közeli településre. Természetesen a falvak neve is szerepelt a híradásokban. De ki figyelt oda erre azon a hétfőn? Kifolyt az iszap. Na bumm, volt már ennél nagyobb dráma is az életben – gondoltuk akkor, október 4-én, valamikor a déli, kora délutáni órákban, amikor először hallottunk a vörösiszapról. Ma már tudjuk a települések nevét, álmunkból riasztva is megmondjuk, hol van Devescer, Kolontár és Somlóvásárhely. Megtanultuk. És azóta már azt is tudjuk, hogy tévedtünk az elején, amikor lekicsinylően azt gondoltuk, nem ez a világ legnagyobb drámája. Időközben kiderült, hogy ami azon a hétfőn történt ott a timföldgyárban, az a világ legnagyobb katasztrófái közé tartozik. Felsorolni is nehéz lenne, mennyi minden történt azóta, de ezúttal nem is ez a tisztünk, hiszen az újságíróknak, riportereknek, tudósítóknak köszönhetően nem volt olyan mozzanat, amiről ne értesültünk volna

Kilenc ember vesztette életét – lapzártánig ennyi áldozatról érkezett hír –, gyerekek, nők, férfiak, fiatalok és idősek. Válogatás nélkül. Sokan még kórházban vannak, s nem tudni, meggyógyulnak-e valaha. Ökológiai katasztrófáról beszél a világ, de mi tudjuk, ez legalább annyira emberi dráma is. Hallgatjuk a híreket, nézzük a sokkoló képeket és „itt” elképzelni sem tudjuk azt a drámát, ami

„ott” játszódott le, mindössze 40 perc alatt. Ennyi idő kellett csupán annak a tengernyi iszapnak – amit kezdetben semmibe vettünk – hogy öljön, romboljon, megsemmisítse az otthonokat, földönfutóvá tegye a tegnap még biztonságban élőket, s megfossa az utolsó reménytől is a mások bizakodókat.

Talajcseréről, újjáépítésről, újabb gátakról egyeztetnek a döntéshozók, miközben minden mondat mögött ott a gondolat: itt nem lehet tovább élni. Nem csak azért kell menni innen minél tovább, mert a talajban a gyilkos iszap még évtizedekig ott lappanghat, hanem azért is, mert a félelem befészkelte magát még a bőr alá is. A földönfutóvá lett, átmeneti szállásokon álmatlanul hánykolódók menekülnének is hanyatt-homlok, de egyelőre nincs hová, és főleg nincs miből. Nem értik, miért velük történik mindez, nem tudják, mi lesz holnap, hiszen még azt sem tudják, hogy a ruha, amit viselnek, kié volt tegnap. „Attól” a naptól kezdve egyébként sem kell más, csak jó erős gumicsizma, védőruha – lehetőleg vegyvédelmi – és porvédő maszk. Újabban csak úgy emlegetik őket, a „vörösiszap áldozatait”. Azelőtt volt otthonuk, családjuk és voltak terveik. Most egykori házuk romjai között a térdig érő vörös masszában kutatják múltjuk egy-egy darabját.

Mondják, a termelés hamarosan újraindul a gyárban, új vezetőkkel, de a régi rendben. A kapun belül ugyanis minden változatlan, a kapun innen azonban, semmi nem a régi,

soha nem is lesz már az. A gyárról mindenkinek még sokáig az a szörnyű nap jut majd eszébe, a nincstelenné lett dolgozók remegő lábakkal, fogukat összeszorítva lépik majd át a gyárkaput, pedig legszívesebben világgá rohannának fájdalmukban. De nem tehetik, mert enni kell. Élni kell.

A VDSZ FIGYEL

Reményeink szerint lapunk megjelenésekor újra zavartalan a termelés a timföldgyárban. A VDSZ figyelemmel kíséri a dolgozók sorsát, a foglalkoztatás körülményeit. A visszaállítás után tapasztaltakról a következő számunkban számolunk.

A katasztrófa másnapján

A VDSZ már a katasztrófa másnapján megszólalt a sajtóban, Székely Tamás határozott hangú közleményben kérte a politikusokat, ne riogassák az embereket, ne hangolják a közvéleményt az ágazat ellen. Az alábbi cikkeket több tucat újság, tévé és rádió közölte.

Vegyipari szakszervezet: elég volt a riogatásból Ajkán!

Tízezrek megélhetése veszélyben

Elég volt a riogatásból és a vegyipari ágazat elleni hergelésből az ajkai iszapömlés ügyében, mert a dilettáns vélemények és elhamarkodott intézkedések felbecsülhetetlen kárt okoznak a Magyar Alumínium Termelő és Kereskedelmi Zrt. (MAL)-nek, de elsősorban a dolgozóknak – szólítja fel a politikusokat és a „kívülről” beavatkozó dilettánsokat Székely Tamás. A vegyipari szakszervezet (VDSZ) elnöke leszögezte a meggondolatlan sajtónyilatkozatok miatt veszélybe kerülhet a termelés, s ezzel tízezer ember megélhetése is. Székely szerint is egyértelmű, hogy katasztrófa történt, de ha a politikusok és újsíttető szakértők túlbuzgósága miatt esetleg felfüggesztik a MAL Zrt. működését, akkor az alumínium-, a timföldgyártásban és a bauxitbányászatban is felbecsülhetetlen kárt tesznek. Székely szerint a helyzetet semmit nem változtat a termelés esetleges leállítás, nem kell újabb katasztrófától tartani, hanem bízni kell az ágazat szakembereiben. A vegyipari érdekvédelmi szervezet vezetőjéhez már most is sok panasz érkezett, az emberek féltik a munkahelyüket, s nem értik a sajtóban folyó hadjáratot a vegyipar ellen. Székely szerint most elsősorban összefogásra és nem sajtóhadjáratra van szükség.

Iszapömlés: munkájukat is elveszíthetik a kárvallottak

A vegyipari szakszervezet higgadságra int

Azonnali tárgyalásokat kezdeményez a korábbal a vegyipari dolgozók szakszervezete, hogy felszólítsa az illetékeseket, kétszer is gondolják meg, bezárják-e az ajkai alumíniumgyárat, a Magyar Alumínium Termelő és Kereskedelmi Zrt.-t (MAL). A termelés felfüggesztésével ugyanis tízezer ember – ott dolgozók és családtagjaik – megélhetését veszélyeztetik. A dolgozók közül sokan az iszapömlés károsultjai, ha leáll a termelés, esetleg a jövő hónapban már fizetésük sem lesz.

Mint ismert, Illés Zoltán, a környezetvédelemért felelős államtitkár, a Lánchíd-rádióban ma azt nyilatkozta azonnali hatállyal felfüggeszti az ajkai timföldgyár működését, s

utasítja a gyár vezetőit, hogy állítsák helyre a megsérült tározót. A vegyipari szakszervezet úgy véli, kár volna a helyzetet csak környezetvédelmi és politikai kérdésként kezelni. Az iszapömlés kapcsán egyre több dilettáns vélemény és az elhamarkodott intézkedés, melyek felbecsülhetetlen kárt okoznak. Elsősorban az ottani gyárban dolgozóknak – állítja Székely Tamás. A vegyipari szakszervezet (VDSZ) elnöke leszögezte: a meggondolatlan nyilatkozatok miatt veszélybe kerülhet a termelés, s ezzel tízezer ember megélhetése is. Székely szerint is egyértelmű, hogy katasztrófa történt, de ha a politikusok és a környezetvédők túlbuzgósága miatt felfüggesztik a MAL Zrt. működését, akkor az alumínium-, a timföldgyártásban és a bauxitbányászatban is felbecsülhetetlen kárt tesznek. Székely szerint a helyzetet semmit nem változtat a termelés esetleges leállítás, nem kell katasztrófától riogatni, hanem bízni kell az ágazat szakembereiben, akik megkezdtek a helyreállítás megszervezését és a feltáró munkát. A 40 ezer tagot számláló vegyipari érdekvédelmi szervezet vezetője hozzátette: óriási a pánik a dolgozók között, akik most már nemcsak az ökológiai katasztrófa hatásaitól tartanak, de attól is, hogy a döntéshozók elhamarkodottan, népszerűséget hajhászva döntenek a kérdéstről és elvesztik munkájukat azok, akik egyébként is a leginkább kárvallottjai a katasztrófának.

A VDSZ humán katasztrófától tartott

A tragédiából éppen csak felocsúdván, a VDSZ a nyilvánosság előtt feszegette, ki védi meg a munkahelyeket? Meddig kapnak fizetést a leállított timföldgyár dolgozói? Az elnök az országos sajtóban is hangot adott aggodalmának, miszerint az ajkai tragédia károsultjai az otthonuk után a munkahelyüket is elveszíthetik, mert a kormány fel függesztette a termelést. Az alábbi közleményeket minden nagy és sok kisebb médium is átvette, s leköszölte. Az elnöknek számos tévé- és rádióinterjúban is volt alkalma kifejteni a nézeteit és aggályait. Hangsúlyozta, a világ egyik legnagyobb ökológiai katasztrófája után humán katasztrófa várhat a térségre.

legyen visszavonhatatlanul káros gazdasági következménye, azonnal meg kell kezdeni a munkát. Az országos szervezet ezt az első pillanattól hangoztatta, de nem a Mal Zrt. megmentése miatt, hanem az ott dolgozók érdekében. A VDSZ attól tartott, hogy azoknak, akiknek most nincs otthonuk, a gyár bezárása miatt esetleg a jövő hónaptól már fizetésük sem lesz. Az elnök szerint most az idő a legfontosabb tényező, ezért a cég élére ki kell nevezni egy kormánybiztost, akinek az irányításával azonnal újraindulhat a termelés. Ezzel az intézkedéssel megszűnhet a megélhetési bizonytalanság miatt kialakult félelem a térségben.

**Izapoömlés – VDSZ:
minden perc számít!**

**Szakmai egyeztetést szorgalmaz
a timföldgyár majdani biztosával
a vegyipari szakszervezet**

a károsultak helyzetének mielőbbi rendezése. Mint ismert, a vegyipari ágazat országos szakszervezete az elmúlt napokban minden lehetséges fórumon óvta a döntéshozókat attól, hogy végleg leállítsák a termelést a timföldgyárban, mert ezzel az ökológiai katasztrófa mellett humán katasztrófát is előidéznek a térségben. A gyár végleges bezárása ugyanis közvetlenül és közvetve összesen 10 ezer ember megélhetését veszélyeztetné. Székely úgy véli, a néhány napja tartó termelési szünet már eddig is nagy kárt okozott az ágazatban, s ahhoz, hogy a leállásnak ne

biztos kinevezésével és a gyár újraindításával nem lehet tovább várni, hacsak nem akarják a döntéshozók az üzemet teljesen ellehetetleníteni. A dolgozókat semmiféle hátrány nem érheti, ezért a VDSZ szakmai konzultációt sürget a döntéshozókkal – jelentette ki.

**Adományokat várunk
az alábbi
bankszámlaszámra:
OTP Bank:
11748038-20026738**

Izlap-cunami Ajka térségében

Amit a vörös veszedelemről tudni kell

Megtanultuk az elmúlt napokban, hogy mire képes a vörösiszap, ha egyszer megindul. Az alábbiakban egy szakértő segítségével az anyag összetételéről tájékoztatjuk Önöket.

A vörösiszap a fém alumínium előállításának közbelső fázisát képező timföld (Al₂O₃) bauxitból történő előállítása során keletkező melléktermék. Nevét a benne 32-40 százalékban előforduló vasoxid vörös színéről kapta. A nedvesen iszapszerű, de víztartalmát elvesztve könnyen porzó, nagy fajlagos felületű anyag szemcsemérete zömében 40µ alatti.

Átlagos kémiai összetétele:

Fe ₂ O ₃	32-40 %
Al ₂ O ₃	15-18 %
SiO ₂	9-14 %
Na ₂ O	7-12 %
CaO	3-8 %
TiO ₂	4-6 %

P₂O₅, V₂O₅, MgO és egyéb vegyületekből. 1 százaléknál kisebb mennyiséget tartalmaz.

A gyártás során az alumínátlúgtól elválasztott vörösiszapot tartályokban ülepítik és több lépcsőben kimossák, az így keletkező 200-300 g/l szárazanyag tartalmú zagyot szivattyúk segítségével csővezetéken juttatják a zagyártókba, ahol kiülepítik. Az itt elkülönülő folyadékfázist visszavezetik a gyártási folyamatba.

A vörösiszap tárolására szolgáló „kazettákat” földből, vagy erőmű közelében pernyéből építik, 5-10 méter magas tárolótereket létrehozva. Ezek felszíne idővel kiszárad, porzását termőföld takarással és növényesítéssel akadályozzák meg. Az alsóbb rétegekben az iszap évtizedeken át megőrzi 40-60 százalékos nedvességtartalmát.

A hazai timföldgyártási technológiákkal 1 tonna timföld előállításakor 1,2 - 1,3 tonna vörösiszap keletkezik. Timföldgyártás ma már csak Ajkán és Mosonmagyaróváron folyik, Almásfüzitőn már évek óta megszűnt.

A Magyaróvári Timföldgyár több mint 60 hektár területű vörösiszap tárolóban több mint 3 millió, az Ajkai Timföldgyár több mint 200 hektár területű tározóban már több mint 22 millió köbméter vörösiszapot tárolnak. Hazánk területén összesen mintegy 55 millió tonna vörösiszap halmozódott fel a múlt század első fele óta. Mosonmagyaróváron 1934, Ajkán 1943, Almásfüzitőn 1950 óta állítanak – illetve az utóbbiban állítottak – elő timföldet.

A II. veszélyességi osztályba sorolt vörösiszap tárolására szolgáló kazettákat övarkokkal veszik körül, amelyekben folyamatosan mérik a csorgalekvizek kémiai jellemzőit, és a folyadékot visszaemelik a kazetták tetjére. Ez megakadályozza, hogy a környe-

zetüket elszennyezzék és a nagy felületeken a porzást is csökkenti. A tárolóterületeken kiépített megfigyelő (monitoring) rendszer a legszigorúbb ISO 14001 szabvány szerinti környezetvédelmi irányítási rendszert több mint 10 éve alkalmazzák.

A most bekövetkezett gátszakadás során 6-700 ezer m³ vörösiszap ömlött ki a környezetbe, előntve Kolontárt és Devecsert. Az erősen lúgos kémhatású (pH 13) anyag az egészséges sérülésekhez hasonló károsodást okoz. Fenn áll a veszélye annak, hogy a szennyezett víz a Torna patakon keresztül eljut a Dunába is, ezért ennek megakadályozásán dolgoznak a szakemberek. A Marcalba történő beömlésnél vegyszer adagolással igyekeznek megállítani a szennyezést!

Szabylár Péter
2010. október 5.

Levél Brüsszelből

HERCZOG: VAN SEGÍTSÉG, HA A KORMÁNY AKARJA

Van lehetőség európai uniós közreműködésre az izzapkatasztrófa által sújtott területek megtisztításában, a nagyobb baj megelőzésében, ha ezt a magyar kormány is akarja – mondta Brüsszelben Herczog Edit európai parlamenti képviselő.

A magyar kormány azonnali engedélyt kérhet az Európai Unió versenybizottságától, hogy állami támogatással segítse azokat a cégeket, amelyek részt vesznek a szennyezett területek takarításában, fertőtlenítés-

ében, s nem utolsó sorban az élet újraindításában. Ez természetesen nem csökkentheti a kár okozójának anyagi és erkölcsi felelősségvállalását – szögezte le Herczog Edit európai parlamenti képviselő.

A Kormány továbbá közvetlenül fordulhat az Európai Bizottsághoz, hogy az Európai Szolidaritási Alapból kérjen azonnali támogatást, valamint a 2007. márciusi európai tanácsi döntés értelmében a Polgári Védelmi Pénzügyi Eszköz alapjából is lehívhat támogatást.

Az idő azonban sürget, ugyanis minden erővel meg kell előzni egy további nagy veszélyt – hangsúlyozta a képviselő –,

hogy az izzapkatasztrófa ne vezessen olyan társadalmi katasztrófa-hoz, amely az egész érintett térséget, az ott lakókat fenyegeti. A MAL Zrt a régió legnagyobb munkaadója. Több ezer munkahely és több ezer család megélhetése kerül veszélybe, amennyiben nem indulhat el mielőbb Európa egyik legnagyobb timföldgyárának biztonságos termelése.

A MAL Zrt Európa egyik legnagyobb timföldgyárát üzemelteti. A magyar alumíniumipar Európa jelentős ipari szereplői közé tartozik. Az iparág szerteágazó beszállítói és felhasználói körrel rendelkezik Magyarországon is. Közvetlenül érinti a válság

által amúgy is sújtott hazai műanyagipart, építőipart, vegyipart és kozmetikai ipart.

Magyarország és különösen a régió elemi érdeke, hogy nemzetközi ipari pozícióját az ország, munkahelyeit pedig a régió lakossága megtarthassa.

Az izzapkatasztrófa mindazonáltal arra figyelmeztet, hogy az ipari létesítmények biztonsági előírásait, az ipari hulladék- és anyagkezelés szabályozását felül kell vizsgálni. Herczog Edit kezdeményezi, hogy szülessen egy európai ipari hulladék irányelv, amely kötelezi a vállalatokat működésük alatt a leszerelési alap felhalmozására, valamint a megfelelő szintű biztosítás megkövetelésére.

Ők dolgozzák le az összmunkaidő kétharmadát

Egy ENSZ jelentés szerint a „nők teszik ki a világ népességének a felét, ők dolgozzák le az összmunkaidő mintegy kétharmadát, de a világ bevételének alig egy tizedéből részesülnek és a világ javainak csak kevesebb, mint egy százada felett rendelkeznek...”. Ez volt a mottója a Munkavállaló Nők X. Országos Konferenciájának, amelyet október elején rendeztek a VDSZ székházban.

A szegénység női arca címmel tartottak konferenciát a munkavállaló nők helyzetéről a VDSZ székházban október 7-én, a szakszervezeti szövetségek akciónapján. A konferencia egyik üzenetét az ENSZ egyik jelentése ihlette: „Nők teszik ki a világ népességének a felét, ők dolgozzák le az összmunkaidő közel két harmadát, de a világ bevételének alig egy tizedéből részesülnek és a világ javainak csak kevesebb, mint egy százada felett rendelkeznek...” – írta beszámolójában Baranyainé Szász Krisztina, az EGIS Nyrt. szakszervezeti bizalmija.

Közmegegyezés szerint ma Magyarországon az a szegény, aki az összes jövedelem átlagának 60 százaléka alatt él. Hazánkban a felnőtteknek a 13, a gyerekeknek pedig a 26 százaléka él így, vagyis szegény – ismertette Ferge Zsuzsa. A szociológus professzor

szerint a szomorú statisztika a munkanélküliséggel, az alacsony iskolázottsággal, a leszakadó települések hátrányaival, egyes településeken a sok gyerekkel és a cigányok helyenkénti gettósodásával magyarázható. Tízből mindössze négy felnőtt dolgozik, az általános iskolai végzettségűek 60 százaléka nem talál munkát – elemzte a helyzetet a szociológusnő. Ferge Zsuzsa szerint a társadalom elutasító, elhárítja a felelősséget, s ezek miatt a szegénység mára cigánykérdés lett, pedig az adatok alapján a szegények kétharmada nem cigány származású. Tenni kell az ellen, hogy a gyerekek 20 százaléka elveszzen kirekesztés, vagy a szegénybűnözés miatt, s ezt a legkisebbeknél kell kezdeni, többek között bölcsődék, óvodák, egészségos, színvonalas iskolák biztosításával – véli Ferge Zsuzsa.

Bemutatjuk: Bánhegyi Miklósné

„Azt gondoltam, nem maradok sokáig ennél a vállalatnál”

Közvetlen és tágabb környezetében is sokan ismerik Bánhegyi Miklósnét. Ám, ha ezen a néven mégsem rémlik, kiről van szó, akkor azt mondom: Margó. Mert hogy így ismerik, így népszerű a kollégái és a SANOFI-AVENTIS szakszervezeti tagok körében. Negyvenhét éve tagja a VDSZ-nek, saját tagszervezeténél jelenleg gazdasági és szociálpolitikai titkár.

A CHINOIN az első és egyetlen munkahelye, 1963. szeptember 3-án, érettségi után került a vállalathoz – emlékszik a kezdetre. Először azt gondolta, nem sokáig marad ennél a fojtó, szűrés, záptojásra emlékeztető szagú vállalatnál, akkoriban ugyanis még eléggé kellemetlen „illatok” terjengtek a gyárban. A környezetvédelem ismeretlen volt, ez a helyzet is sokat változott, nem csoda, hiszen azóta eltelt több, mint 45 év.

Margó a Kikészítő üzem steril részlegében kezdett dolgozni, majd átkerült a tablettázóba, ahol 3 műszakban dolgozott. Innen az üzem gyártásközi laboratóriumába vezetett az útja, ahol 10 éven át a granulátumok és tabletták paramétereit vizsgálta napi 8 órában.

45 év hosszú idő, ez alatt a Chinoi szakmai és technológiai szempontból is óriási fejlődésen ment keresztül, a hazai gyógyszergyártás egyik legnagyobb és legelismertebb gyára lett. Nem véletlen, hogy egy világhírű francia cég vette meg, így lett a cég a SANOFI-AVENTIS Magyarországi leányvállalata – összegzi a 45 év történetét Margó.

Szakszervezeti múltja 1963-ban kezdődött, akkor lépett be a Vegyipari Dolgozók Szakszervezetébe. Két évvel később, 1965-ben bizalmi, ezt követően műhelybizottsági és SZB tagnak választották a munkatársak, 1973-ban az üzemből a szakszervezeti irodára került, szervezőtitkár lett, majd a Társadalombiztosítási Tanács elnöke volt, jelenleg pedig gazdasági és szociálpolitikai titkár. Arra a kézenfekvő,

Friedel Schreyögg, német szociológus elmondta, hogy Németországban most fejlesztik a gyermekelhelyezési rendszert és a szükséges infrastruktúrát. Eddig ugyanis társadalmilag nem volt tökéletesen elfogadott a kisgyerekes anyák teljes munkaidejű foglalkoztatása. A 6-15 év közötti gyerekek 22 százalékának dolgozik teljes állásban az anyja, 48 százalék rész munkaidős, a többiek – 28 százalék – nincsenek állásban. A német adórendszer és társadalombiztosítási struktúra a házaspárokat támogatja, ezért a válás, vagy különélés gyakran a nők elszegényedéséhez vezet.

Bernáth Ildikó NEFMI Fogvatékonysági miniszteri biztos szerint a női munkanélküliséget itthon is könnyebben tolerálják, természetesebb, ha egy nő otthon van. Kétkeresős családmodell miatt a rész munka anyagilag nem megoldás. A miniszteri biztos szerint a női szakmákban is férfiak a vezetők, s a vállalkozók körében is alacsonyabb, mindössze 30 százalék a nők aránya. A tanácskozáson felszólalt még Tóth Tiborné (LIGA), Plantek Lászlóné (Munkástanácsok), Szűcs Viktória (BDSz), Eper Júlia (VDSZ), Dr. Kuti László (ÉSzt), Cseh Zsuzsanna (MSZOSZ nőképviselői elnök).

szinte közhelyes kérdésre, hogy szereti-e ezt a feladatát, Margó egyáltalán nem közhelyekkel válaszolt.

Mindig is szerettem emberekkel foglalkozni, gondjaikon segíteni. Ez szép, de időnként nagyon nehéz feladat, ezt tekintem én a magam igazi szakmai kihívásának. Úgy érzem, hogy a tagok többsége elfogad, de igyekszem azoknak is megfelelni, akiknek esetleg kétségei, fenntartásai vannak velem szemben, mert biztos, hogy van ilyen is – mondja. Pedig szakszervezetiként sok a tennivaló, változatos, sokrétű a feladata. Különösen úgy, hogy Margó elnöke az Üzemi Tanácsnak, tagja a Sanofi-Aventis Európai Üzemi Tanácsnak és a VDSZ Nőbizottságának.

Ez utóbbinak a küldetése a nők egyenjogúságának megtartása, az egyedülálló nők, családok munkahelyi, vagy egyéni problémáinak könnyítése. Bánhegyi Margónak szakmai tréningekre is jut ideje, s büszke rá, hogy barátainak többségét is a szervezeten belül találta meg. Mert ahogy mondja, „a VDSZ egy nagy család, ahol sokféle ember él.

Hagyományörző Tagozati ülés

Mintegy százan vettek részt az Idősek Világnapján, október elsején a VDSZ Nyugdíjas Tagozatának ülésén. A vendégek között volt Gerő Rezsóné, Molnár Károly és Paszternák György, a VDSZ korábbi vezetői is. A rendezvényen kiosztották a Kapcsos könyvet, amely a szerző, Dr. Harsányi József praxisa során összegyűjtött hasznos iratokat, beadványokat, kérelmeket, úrlapokat és számos gyakorlati tudnivalót tartalmaz, hogy ezzel segítse a nyugdíjasok eligazodását az élethez szükséges, megkerülhetetlen ügyintézésben, a bürokrácia útvesztőjén.

A meghívottakkal együtt száznál is többen érkeztek október elsején a VDSZ Nyugdíjas Tagozatának ülésére, amelyet ezen a napon évek óta az Idősek Világnapja alkalmából rendeznek a szervezet székházában. A megemlékezés nyitó műsorát a Bajza Utcai Általános Iskola növendékei adták.

A diákok után Székely Tamás, a VDSZ elnöke ünnepi beszédben köszöntötte a résztvevőket. Elmondta, hogy a Világnapnak ma különösen sok üzenete van mindenki számára.

– Bizonyára hallottátok, hogy a VDSZ – sajnos egyedül a szakszervezetek közül – komolyan gondolta, hogy nyugdíj ügyekben oroszlánként küzd – mondta az elnök. Sok esetben nehéz hosszú vegyipari területen elvégzett munka után egészségesen boldogulni, ezt ti tudjátok a legjobban – folytatta az elnök. Nyugodt biztonságos nyugdíjas évekre van szükség! Ez a nap üzenete lehet a politikának is. Nem lehet a nyugdíjasokkal úgy bánni, ahogy a pillanatnyi érdekük kívánja. Legyen mindenkinek tisztességes megélhetéshez szükséges nyugdíja, és a kormány biztosítsa számukra az egészségügyi ellátást – mondta egyebek mellett az elnök.

Az ülésen Bauer István, a VDSZ Nyugdíjas Tagozatának elnöke beszámolt a tagozat elmúlt évben végzett munkájáról. Ezt követően kiosztották az Idősek Világnapja alkalmából megjelent VDSZ Nyugdíjas Kapcsos könyvet, amelyet Dr. Harsányi József a tagozat aktív jogásza és a VDSZ szakértői állítottak össze. A kiadvány olyan hivatalos iratokat tartalmaz, amelyek mögött megtörtént ügyek állnak – öröklések, kérelmek, beadványok, stb –, s amelyek az élethez szükséges ügyintézésben segít a tagoknak, elsősorban a nyugdíjasoknak.

FEJEZETEK A KAPCSOS KÖNYVBŐL

Az időseket érintő jogszabály gyűjtemény, a Nyugdíjas tagozat javaslatai alapján készült. Az összeállítás Dr. Harsányi József munkája, a végső forma és megjelenés a VDSZ munkatársainak tevékenységét dicséri.

- I. Fejezet Az örökséggel kapcsolatos lehetséges döntéseink
- II. Fejezet Házastársak – vagyona és az örökség kapcsolata
- III. Fejezet Haszonélvezeti jog
- IV. Fejezet Végrendelet és köteles rész.
- V. Fejezet Az időskori gondoskodás szerződéses formái
- VI. Fejezet A nyugdíjat kiegészítő lehetőségek.
- VII. Fejezet Özvegyi nyugdíj, az özvegyi nyugdíj feléléde és az utolsó havi nyugdíj igénylése.
- VIII. Fejezet A társadalombiztosítás méltányos juttatásai.
- IX. Fejezet Kölcsön szerződés, fizetési meghagyás, végrehajtás, elévülés.
- X. Fejezet Az élettársi kapcsolat.

A könyv tartalmazza azokat a nyilatkozat, igénybejelentő, kérelem, stb. formanyomtatványokat, amelyekre az ügyintézés során szükség lehet. A lapokat szabadon lehet másolni, a tartalmát folyamatosan frissítik a szerkesztők.

A Kapcsos könyv megtalálható a VDSZ Nyugdíjas tagozat tagjainál, később pedig minden tagszervezetnél.

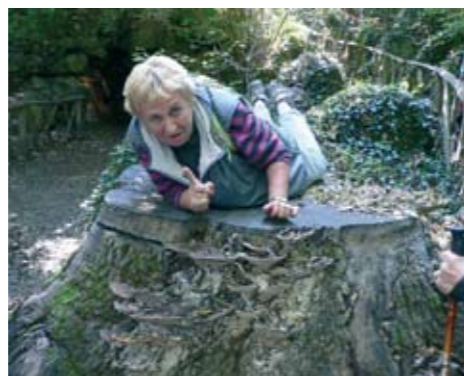
73. VDSZ nyugdíjas túra

Jó időben, sokan voltak

A szervezők és a résztvevők sem csalódtak a legutóbbi nyugdíjas túrán; népes csapat gyűlt össze és az időjárás is kegyes volt a 73. nagy séta alkalmával. A program egyre népszerűbb, a nyugdíjasok mellett sok fiatal is részt vesz a túrákon.

A ragyogó napsütésben reménykedtek a 73. túrára induló nyugdíjasok és unokáik, akik vonattal utaztak október 9-én Órbottyánba, az ideai nyugdíjas „sétatúra” kiinduló állomására – olvasható Szabó Bélának, a VDSZ sportfelelősének a beszámolójában. Senki nem volt csalódtott, mert ezen a napon teljesült az időjárás-előrejelzés, ragyogó napsütésben érkezett a csapat Órbottyánba. A sétán Bauer István, a VDSZ Nyugdíjas Tagozatának elnöke is részt vett, a túra lebonyolító szervezete, az éppen 40 éves – Rákoskeresztúri Egyesült Vegyiművek Természetbarát Egyesülete nevében pedig Solti József, a VDSZ Nyugdíjas Tagozatának a tagja is együtt gyalogolt a csapattal.

A társaság első útja Órbottyánban Gombos Miklós harangöntő műhelyéhez vezetett,

a szakma történetével ismerkedhettek a túrázók, a műhely megtekintése során pedig a harangöntés technikájáról, műszaki berendezéseiről és a munka körülményeiről tájékoztatta őket a mester.

A hagyományörző műhelyből a túrázók Vácrátótra, az arborétumba sétáltak, ahol néhány nyugdíjas túratársuknak köszönhetően terített asztal várta őket.

Vidám „kalória-visszanyerés” közben a baráti társaság tagjai örültek egymásnak, annak, hogy újra együtt lehetnek. Ezt a túrát be kell venni a jövő évi VDSZ Versenynaptárba is, remélve, hogy jövőre még többen élnek ezzel a kitűnő találkozási lehetőséggel – vélekedtek egy emberként a túracapat tagjai.

VDSZ Sakk-kupa

Jövőre ugyanitt!

Hat vegyipari vállalat 24 sakkozója indult a VDSZ sakk kupa bajnoki címéért és az értékes helyezésekért szeptemberben az EGIS Gyógyszervegyészeti Gyár Klubja nagytermében.

A versenyt a csapatok kezdték, s az első lépéknél gyorsan kattogó sakkórák nagy rutinról és elméleti tudásról árulkodtak. Később lassult a tempó, az adott helyzetek felismeréséhez és a további lépések kigondolásához már több idő kellett. Később viszont az időhiány miatt ismét tempót váltani, hiszen többször is előfordult, hogy egy jó pozícióban lévő versenyző azért vesztett, mert kifutott az időből.

Szoros küzdelemben az alábbi csapatok szereztek helyezést

1.	Richter G. NyRt. első csapata	16 pont
2.	ZOLTEK ZRt. csapata	15,5 pont
3.	Richter G. NyRt. második csapata	9 pont
4.	CHINOIN ZRt. csapata	7,5 pont
5.	EGIS NyRt. első csapata	7 pont
6.	EGIS NyRt. második csapata	5 pont

A szünetben mindenki pótolhatta az elvesztett kalóriákat – a házigazdák igazán jó vendéglátóknak bizonyultak – majd elkezdődtek az egyéni – 5 perces – versenyek. Hét fordulóban döntöttek a helyezésekről.

Az egyéni versenyek első hat helyezettje

1.	Balázs András	ZOLTEK ZRt.	6,5 pont
2.	Horváth Attila Béla	Richter G. NyRt.	5,5 pont
3.	Meixner Ferenc	ZOLTEK ZRt.	4,5 pont
4.	Gelle István	Richter G. NyRt.	4,5 pont
5.	Bereczki János	ZOLTEK ZRt.	4,5 pont
6.	Téglás Balázs	Richter G. NyRt.	4,5 pont

Az eredményeket Bernei András nemzetközi versenybíró hirdette ki, aki nagy szakmai tudással, kitűnő érzékkel vezényelte le a nagyon sportszerű, baráti hangulatú verseny fordulót.

Nagyon szívesen látnánk a jövőben további vegyipari vállalatok, üzemek sakk-versenyzőit is. Találkozunk jövőre ugyanitt!

Lejegyezte:
Szabó Béla, VDSZ sportfelelős

Horgászverseny Budakalászon

JÓ MULATS ÁG, SPORTSZERŰ KÜZDELEM VOLT

Népes versenyzőtábor, jó hangulat, sportszerű küzdelem. Évről-évre ezek jellemzik a VDSZ horgászversenyét, amelyet minden alkalommal nyár végére, ősz elejére időzítene a szervezők. Idén szeptember 25-ére hívták Budakalászra a megszállott horgászokat, hogy mérjék össze tudásukat, de mindenképp előttük és családtagjaik is szórakozzanak jól. Mindkettő maradéktalanul teljesült.

A VDSZ Gyógyszergyári Szakszervezete a budapesti és dorogi szakszervezeti bizottság első ízben vállalkozott közösen arra, hogy Budakalászra hívja a pecázás híveit. A felhívásra 10 szakszervezeti alapszervezet öttagú csapata jelentkezett, hiszen nemcsak halfogásban kellett bizonyítani, hanem a halászat-területtel kapcsolatos tesztet is ki kellett tölteni, sőt horgászbottal célba dobás is szerepelt a fel-

adatok között. Így hárman a budakalászi tavaknál serénykedtek, egy-egy versenyző pedig a budakalászi üdülőben serénykedett a csapata érdekében. Csaknem húszan segítettek – Budapestről és Dorogról –, ők mindent elkövettek, hogy a résztvevők, barátok, családtagok jól érezzék magukat. Kávé, üdítő, hatalmas mennyiségű zsíros kenyér

Ki mit tud?		
név	csapat neve	eredmény
1. Kormos Attila	Halaspack	46
2. Molnár Norbert	Viscosa	44
3. Szauerwein Ferenc	Messer Hungarogáz Kft.	40

Célba-dobás		
név	csapat neve	eredmény
1. Rác György	Halaspack	10
2. Majba Béla	Viscosa	25
3. Tolnai Károly	Messer Hungarogáz Kft.	5

Az összetett verseny eredménye					
csapat neve	célba dobás	teszt	hal	össz.	helyezés
2. Richter Dorog	5	50	428	483	I.
7. Viscosa	25	44	297	366	II.
5. Messer Hungarogáz Kft.	5	40	297	342	III.

várta őket, és jókora üstben 20 kiló húsból főtt a marhagulyás. Aki eljött, jól érezte magát és ígérték, hogy legközelebb is itt lesznek. Bár az igazi nagy fogás elkerülte a résztvevőket, de azért – ahogy mondani szokták – értékelhető volt az eredmény, a végső sortrendet a mellékelt táblázat mutatja. Senki nem maradt jutalom, vagy emléklap nélkül, és még a legnagyobb és legkisebb halat fogó is külön díjban részesült.

Sütött a nap, szólt a zene, igazi hétfői majális hangulat uralkodott, így minden adott volt, hogy mindenki, barátok, kollégák, feleségek, gyerekek jól érezték magukat.

Mivel a vetélkedő szakszervezeti alapszervezetek között zajlott, így a Társaságtól csak két csapat indulhatott: egy Budapestről és egy Dorogról. Úgy gondoljuk, hogy a nagy érdeklődésre való tekintettel jövőre a Richter belüli horgászversenyt is van értelme megszervezni.

Lejegyezte: Posztós Endre, SZB titkár

EGYÉNI HELYEZETEK

Legnagyobb halat fogta: Jagodics István Messer Hungarogáz Kft
Legkisebb halat fogta: Hegedűs Sándor Richter Dorog

Legkevesebb halat fogta – Citromdíj: EGIS Szakszervezet csapata

VEGYIPARI DOLGOZÓ: Kiadja a Magyar Vegyipari, Energiaipari és Rokon Szakmákban Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége

FELELŐS KIADÓ: Székely Tamás • **SZERKESZTI:** a szerkesztőbizottság • ISSN-0230-2934

1068 Budapest, Benczúr utca 45. • 1406 Budapest, Pf. 29 • Telefon: 4612-400 • Fax: 4612-499 • E-mail: mail@vdsz.hu • www.vdsz.hu